

Peněžní a materiálové toky a GDP

(Environmentální ekonomie, okruh 2, dle Fuchs, Makroekonomie, str. 8 a dál)

Výkon ekonomiky...suma vyprodukovaných peněžně ohodnocených produktů (statků) a služeb (v určitém časovém úseku)

Firmy...využívají výrobní faktory a produkují statky a služby

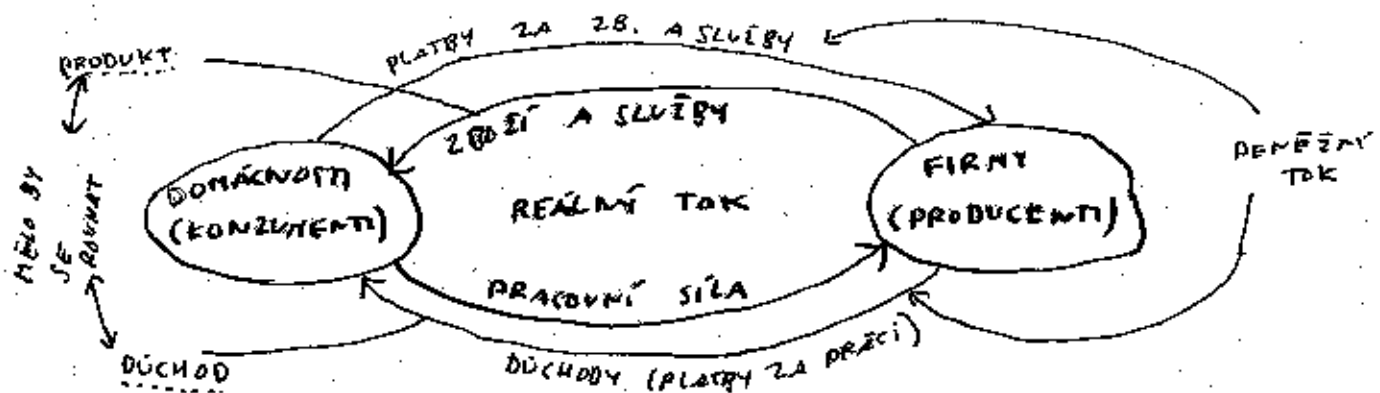
Domácnosti...kupují statky a služby a prodávají na trhu výrobních faktorů

Co jsou to výrobní faktory (prostředky)?

Půda (nebo přírodní "zdroje") - **pracovní síly** (člověk, lidské "zdroje") - **kapitál** (např. stroje, budovy, silnice, finance na zakoupení strojů)

(V ekonomii platí dogma vzájemné nahraditelnosti výrobních prostředků)

Reálné a peněžní toky v tzv. dvousektorovém modelu ekonomiky:

Veličina výkonu: produkt P.....součet peněžní hodnoty statků a služeb (finální produkce), vyprodukovaných za jeden rok.

Národní produkt...produkt, vytvořený za jeden rok výrobními faktory určité národní příslušnosti, bez ohledu na region, v němž působí.

Domácí produkt...produkt, vytvořený za jeden rok výrobními faktory **na území státu**, bez ohledu na jejich národní příslušnost.

Např. zisky americké firmy působící v ČR jsou součástí ukazatele GNP_{USA} , $GDP_{ČR}$, ale nezapočítávají se do GDP_{USA} ani do $GNP_{ČR}$.

Čistý (domácí nebo národní) produkt (NDP nebo NNP) zahrnuje pouze čisté investice (tj. výdaje firem, které slouží k rozšíření výroby, k tvorbě dodatečných kapitálových statků). Investice, zaměřené na obnovu, se do NDP nezahrnují. Jde tedy o **finální výstup produkce země, korigovaný na obnovu kapitálu**. Zahrnuje vyrobené zboží a služby a nový kapitál. Nezahrnuje náklady na obnovu kapitálu.

Hrubý (domácí nebo národní) produkt (HDP/GDP nebo HNP/GNP) zahrnuje vedle statků a služeb i **hrubé investice**, tj. všechny investice firem, ať se jedná o obnovu kapitálu (opravy apod.) nebo o investice do kapitálu nového.

Veličina GDP je v ekonomii často chápána jako indikátor "vyspělosti ekonomiky" či "blahobytu".
Zbyde-li vám čas, udělejte si společný brainstorming na téma: Jaké má tento indikátor vady na kráse? Zapisujte na jeden papír vše, (v bodech), co Vás k tomuto napadne.